

¿Què passaria, si la immigració votava en massa?

Espana es una mierda" deia un *graffiti* a l'estació de tren de l'Arc de Triomf. L'anèdota és pura excepció. No significa res. Jordi Pujol i Soley, cap de llista de Convergència i Unió a les eleccions autonòmiques, obria la campanya al barri de Sant Roc, a Badalona. L'habitual enganxada de cartells s'hi feia gràcies a la invitació formulada pel president de l'associació de veïns d'aquest suburbi on CIU és encara una força minoritària. L'anèdota no és excepcional, però significa molt.

Només l'escenari és poc important.

Ben al costat, Jordi Pujol podia haver triat altres barrassades urbanístiques entre les moltes concentracions verticals de capses de llumins, en les quals l'abstenció i el PSC són, sempre, els vencedors de rigor. Podia tractar-se del barri de Sant Crist (entre Lloreda i Badalona), de la Catalana o la Mina, (Sant Adrià) o del barri de les Oliveres (Santa Coloma de Gramenet). O de qualsevol altra de les àrees urbanes on es concentren molts 'catalans d'adopció'.

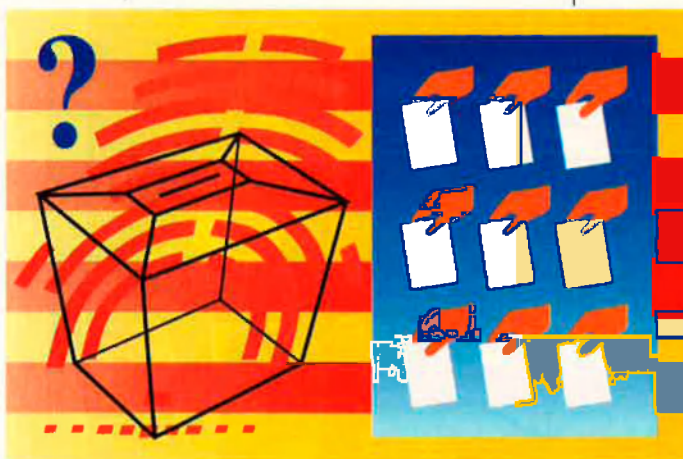
SOPARS DE DURO

Pujol feia tot un gest. I recordava, a la seva manera, que tot un seguit de fenòmens pre-electoralis i electorals recents funcionen, implícitament però encoberta, en referència a les diverses adscripcions nacionals de la població catalana. Hi ha, doncs, gestos i estratègies diverses, segons l'origen del receptor. I, de tant en tant, sona l'alarma. L'elecció de Felipe González com a *Andaluz del año*, concelebrada durant un sopar a Barcelona el dia 14 de febrer, és part d'una política de gestos externs: Pujol, Obiols, Reventós, Comas... la classe política (i la viuda Tarradellas) fent-se junts la foto *dels andalusos*. Però és també part d'una col·lisió d'interessos que va provocar tenses batalles intestines per delimitar que cap partit no en tragués un benefici polític excessiu: el *desembarcament* de militants convergents de base en un sopar de 1.500 convidats a 6.000 pessetes el cobert, a l'hotel Princesa Sofia, era evident, i amb l'autoconvidada de quadres de la FE-

CAC –el *lobby* d'entitats andaluses a Catalunya ben subvencionat per la Generalitat– i l'agitació prèvia d'un grup de socis de la *Casa de Andalucía* contrariats pel poc andalusisme de González, van convertir un hipotètic acte d'adhesió dels andalusos de Catalunya al candidat del PSC en una cerimònia institucional, consensuada i difusa.

CATALANITAT

En aquestes eleccions es decideix el govern català, per tant la referència a la

'catalanitat' és clau a l'hora de participar-hi. Qui pugui hegemonitzar, o reconduir, el vot de la immigració consolida la seva majoria o les seves expectatives. El total d'un 40,63% d'abstenció en les autonòmiques del 1988 i un 32,39% d'abstenció en les legislatives del 1989 es torna especialment significatiu en la comarca —emblemàtica, sens dubte— del Baix Llobregat: 45,10% d'abstenció a les autonòmiques i 32,94% a les legislatives. Un marge que perjudica teòricament el PSC i que, amb el temps, CIU ha arribat a creure 'explotable'. Ara, mentre el descrèdit de la classe política genera un corrent profund de desvinculació dels teòrics mecanismes de participació democràtica equiparable a la resta de l'estat, l'especificitat de l'abstenció 'espanyola' al Baix Llobregat porta implícites certes preguntes que molts prefereixen no fer-se. Almenys en públic.

1.838.837 dels "ciudadans de Catalunya" consten, en les estadístiques oficials dels padrons municipals, com a persones provinents d'altres llocs de l'estat. N'hem exceptuat, naturalment, les provinents del País Valencià i les Balears. Però restem sense cap estadística

global sobre la identificació nacional dels nascuts a Catalunya de mare i pare foraster ni de la incidència real –i percepció nacional– de les famílies mixtes. La dada burocràtica no transmet informació, més aviat despista. ¿Incloent tots aquests factors abans esmentats, podríem considerar que gairebé un 60% de la població catalana no és catalana? El tabú existeix i la sociologia s'ha limitat a divagar respecte les dualitats dreta/esquerra –o la més maniquea de Catalunya/Barcelona– sempre sobre el model d'un país cohesionat. Només presump-

ment. Però alguns sociòlegs ja comencen a discutir conceptes intocables, com el d'integració, en el mateix àmbit científic: "El problema no és tant que aquesta integració no hi sigui, sinó que s'oblidi i que es consideri la població de Catalunya com un tot homogeni, com si no existissin tots els models culturals susceptibles de diferenciar les percepcions, les maneres de fer i de comportar-se". Així ho explica Montserrat Tresserra en la

seva tesi doctoral *Identitat nacional i opció de vot*, un primer intent d'obrir el foc sobre una discussió que no té res de bizantina.

COMUNITATS

Els partits polítics juguen a parlar d'un país fictici –una societat feliçment unidamentre tracen les seves pròpies estratègies de clientelisme dins d'una societat que més aviat sembla juxtaposada. Tant la penetració en el teixit social de la immigració, que practica CIU a través de la tasca del govern català, com el manteniment hegemònic de l'adhesió al marc estatal, que el PSC promou –retenint-ne, així, la majoria de vots–, palesen l'existència de dues comunitats amb dues adscripcions nacionals bàsiques i diferenciades. No hi ha enfrontament entre *polacos* i *xarnegos*, entre els de 'casa' i els de 'fora', entre CIU i PSC. Per vèncer s'ha d'arribar a tot l'electorat. Però encara avui no és català qui viu i treballa a Catalunya. I si la immigració votés en massa a les eleccions autonòmiques, deixaria justament de ser immigració.

Oriol Malló